

Poštni Glasnik

Glasiło Obl. organizacije pošć, telegr. in telef. uslužbencev v Ljubljani.

Letnik VIII.

V Ljubljani, dne 21. decembra 1928.

36. številka.

Brzovjavne tekme v Sloveniji.

V našem listu smo že kedaj pisali o brzovjavnih tekmah. Prirediti jih morejo samo velike moderne države, v katerih je brzovjavna stroka visoko razvita. O naši državi in naši ptt. upravi bi bilo predrzno, kaj takega trditi. Doslej se je Jugoslavija enkrat pokazala na mednarodni areni brzovjavnih tekem — leta 1921. v Berlinu, — pa še takrat bi bilo bolje, da niso nesli jugoslovanski telegrafisti kazati po svetu svoje žalostne slave. Jugoslavija namreč takrat vobče ni notirala na »borzi« razsodišča brzovjavnih tekem v Berlinu. Vzrokov neuspeha ne bomo pogrevali, rečemo samo toliko, da to še ni značilo, da v Jugoslaviji nimamo prvovrstnih telegrafistov — morsistov in hugistov.

Zato je naša organizacija osvojila na prvi pogled drzni načrt,

prirediti prihodnjo spomlad brzovjavne tekme po vzorcu mednarodnih tekem!

Praviloma bi morala prirediti take tekme poštna uprava, to je ministrstvo pošće in telegrafa, in sicer za vso državo. Iz številnih in znanih razlogov pa za dogledno dobo ni pričakovati, da bi ptt. uprava kraljevine SHS prišla na tako misel, oziroma da bi jo bila voljna uresničiti. Zato hoče podati Oblasna organizacija pošćnih, telegrafskih in telefonskih uslužbencev v Ljubljani ponoven dokaz, da se zaveda svojega poslanstva in naloge prave strokovne organizacije, da hoče tudi na čisto strokovnem polju dokumentirati elitnost in upravičenost ne samo do svojega obstoja, nego tudi do sodelovanja v interesu stroke in osebja.

Naša organizacija ni v borbi za izboljšanje položaja svojega članstva nikdar pozabljala na interese stroke in njenega napredka. To je nešteto krat že dokazala s predlogi, nasveti, predavanji, strokovnimi članki, vobče z iniciativnostjo, ki je manjkala drugod. Začel bog, pristojna oblast mi vedno kazala razumevanja za težnje organizacije po izboljšanju stroke. Nasprotno, vsak tak poizkus od naše strani je proti vsemu pričakovanju še bolj poglobil prepad med organizacijo in upravo. Najznačilnejše so to pokazali dogodki zadnjih dni. To da mnogo misliti, vsekakor pa je to žalosten dokaz nezdravih razmer pri nas.

Pa kakor že zadnjič poudarjeno, mi hočemo iti mimo vse gnolobe, vzlic vsem zameram in ogorčenju, svojo zdravo pot naprej. Zvesta svojim načelom hoče delovati OPO v tem pravcu tudi v bodoče. Ob desetletnici naše države, specielno pa ob desetletnici prve slovenske pošćne direkcije želi Oblasna organizacija za proslavo desetletnega jubileja obstanka še prav posebno poudariti svoj smisel za napredek stroke. Kot viden dokaz in najuspešnejše sredstvo namerava prirediti prihodnje leto brzovjavne tekme, kakršne imajo v modernih državah.

Samo ob sebi se razume, da uspeh takih tekem ne bi bil popoln brez najtesnejšega sodelovanja organizacije in službene oblasti. Tudi nima OPO na razpolago tehniških in denarnih sredstev, da bi izvedla tekme v dostojni meri. Vsekakor je direkcija v prvi vrsti zainteresirana na tem, da se ravno telegrafska panoga stroke, ki je pač ena naj-

važnejših, dovede vsaj na tisto stopnjo, na kateri je stala pred vojno, če se že ne more za enkrat doseči še višja stopnja. Zato je OPO zaprosila direkcijo, da pri izvedbi teh tekem aktivno sodeluje ter tako na eni strani omogoči, da se tekme sploh lahko izvrše, po drugi strani pa da s svojim sodelovanjem tekmam nekako oficielno obiležje.

Danes je seveda še prezgodaj, da bi se mogli spuščati v podrobno organizacijo nameravanih tekem. Zato hočemo obrazložiti predvsem pogoje, pod katerimi bi se brzovjavne tekme mogle izvršiti.

Tekme naj bi se vršile za vse uradništvo naše direkcije. S tem bi bila od slovenske strani dana iniciativa za slične tekme v ostalih direkcijah in za končne državne tekme. Tekmovanje je zamišljeno za vse sisteme, ki so pri nas v rabi, in sicer:

- I. Morse: a) dajanje, — b) jemanje (na trak ali pa na posluh).
- II. Hughes: dajanje.
- III. Radio: jemanje.

Tekmovanje bi se vršilo točno po predpisih za mednarodne tekme. OPO ima vse potrebne elaborate že zbrane. Za vsak sistem, na katerem se bo tekmovalo, bo treba razpisati nekaj daril. Te nagrade seveda ne bi smele biti preveč skromne, temveč tako izdatne, da bi bile privlačne za tekmovalce.

Ker dvomimo, da bi mogla pri sedanjih razmerah izvesti take tekme službena oblast, bi prevzela ves aranžma tekem naša organizacija, kakor že rečeno — v najtesnejšem sodelovanju z direkcijo. Zato bi tudi poslala direkcija v vse potrebne odbore svoje reprezentante in izvršilne organe, pač vse tako, kakor je običajno na mednarodnih tekmah.

Glede obveznosti, ki bi jih prevzela direkcija do teh tekem, je treba omeniti v prvi vrsti denar. Ta je pred vsem potreben za nagrade. Organizacija na žalost ne razpolaga s tolikimi sredstvi, da bi lahko sama krila vse nagrade. Financiranje tekem si predstavljamo tako, da bi prispevala nekaj direkcija, nekaj bi se dobilo od ministrstva, nekaj bi se nabralo od interesentov (industrijski, denarni, oblasni in dr. zavodi), ostalo pa bi krila organizacija. Najmanjši znesek, ki naj bi ga direkcija votirala v ta namen, bi bil pač 40.000 Din. Glede na ogromen propagandni pomen takih tekem je to itak malenkostna vsota. Druge države dajejo v ta namen stotisoče.

Dalje je brezpogojno potrebno, da bi dala direkcija za te tekme na razpolago primerne prostore. Glede na skromni obseg naših tekem ne bi delalo to nikakih težkoč. Večjega pomena je, da bi natisnila direkcija vse za tekmo potrebne tiskovine in obrazce v svoji tiskarni. S tem bi olajšala ogromno organizatorično delo in precej znižala režijske stroške. Samo ob sebi se tudi razume, da bi morala po svojih organih montirati vso potrebno aparaturo. V poštev bi prišla dva Hughes aparata, dve garnituri Morsa in dve garnituri za radiosprejem. Poleg tega pa bo treba na vsak način preskrbeti in postaviti dva, ali v skrajnem slučaju vsaj en aparat za avtomatično dajanje (Wheatstone), ker je drugače onemogočeno jemanje na sluš in

radio. Kolikor je nam znano, v Sloveniji ni takih aparatov, zato bi jih bilo treba dobiti v to svrho (izposoditi si) iz Beograda ali od kod drugod.

Vse organizatorično delo prevzame Oblasna organizacija. Po potrebi pritegne tudi zunanje strokovnjake na polju organiziranja tekem. Da se naša organizacija resno bavi s to namero in da je prve korake že storila, dokazuje dejstvo, da ima že danes zagotovljeno pomoč svetovnega mojstra (šampiona) iz zadnjih berlinskih tekem gosp. Oskarja Schindlerja z Dunaja.

Tekme naj bi se vršile nekako v juniju 1929. Zato jih je treba čim prej razpisati, da se da na ta način tekmovalcem možnost, da vsaj nekaj mesecev trenirajo. Najpoprej pa je treba seveda zagotoviti nemoteni razvoj priprav za tekme in pa potrebna sredstva. Organizacija je predložila te dni v smislu prednih izvajanj prošnjo na direkcijo pošće in telegrafa v Ljubljani. Če direkcija prošnjo hitro in ugodno reši, potem vzame organizacija takoj podrobno delo v roke in s tem omogoči dostojno izvedbo prvih slovenskih brzovjavnih tekem. S tem bosta tako direkcija kakor organizacija najlepše in najdostojnejše proslavili desetletnico svojega obstoja.

Zakaj ne funkcionira brzovjav?

Pritožbe o nedostatkah na naših brzovjavnih in telefonskih napravah se vedno bolj množijo. Neosnovani očitki so začeli padati na rovaš manipulativnega in telmičnega osebja. Zato hočemo v današnji številki opozoriti na vzroke nedostatkov. In to v interesu krivo obdolženih in v interesu stroke same.

Glavne ovire rednega, brezhibnega in res »modernega« prometa so dvojne: Prvič take, ki so zvezane s skrčenjem državnih izdatkov, torej umevne; drugič pa take, ki niso vezane z nobenimi izdatki, ki se pa kljub številnim predlogom, poročilom itd. ne odpravijo, torej precej — neumevne.

Čudno pa to ni, če pomislimo, da se razmere v Ljubljani, prestolnici Slovenije, v Ljubljani, važni obmejni trgovski točki, istovetijo z razmerami v militarizirani predvojni Bosni leta 1913. Škoda in čudno, da ne z razmerami v času, ko so leta 1878. zasedli Bosno slovenski fantje.

Zaradi splošnega varčevanja v podjetjih državne brzovjavne uprave so se krediti zelo skrčili; skoraj za 50 odstotkov. Ali kljub temu bi šlo, seveda je treba »dobre volje«, kakor pač povsod in — preudarka. Na noben način se ne smejo riskirati zgradbe novih central, kojih rentabilnost je zelo dvomljiva, temveč se mora ves razpoložljivi denar uporabiti za vzdrževanje obstoječih naprav in aparature.

«Vse je slabo», «Vse je za nič!» Seveda! Drugače tudi biti ne more. Mesto 10 odstotkov drogovja se izmenja 1 odstotek, drogovje ne nosi žic, nasprotno pa res. Kadar se pa podere drog, katerega izmenjava je bila predvidena že v par letnih proračunih, ali veste, kdo je temu kriv? »Stručno lice«, to je tista uboga državna para, ki ni vstala o polnoči, da bi bila podprla staro »štango«, ki je stala v zemlji nad trideset let.

Ob brzajavnih progah raste drevje in grmičevje, ki se z mladikami dotika žic. Ves tok, namenjen za delovanje releja, se odvaža po teh žicah v zemljo, osobito pri vlažnem vremenu. Jakost toka bi morala znašati na vodu 10—20 miliamperov, znaša pa 3—4 miliampere; dobro izvežban telegrafist pa potrebuje za fino reguliranje releja najmanj 6 do 8 miliamperov. Drevje in grmovje bi se moralo večkrat obrezati. To se pa zopet ne dogaja, ker ni kritja.

V raznih in zelo številnih odlokih se vedno vprašuje: »zakaj?« in kako bi bilo tem nedostatom od pomoči? Poročila in predlogi so vsestransko utemeljeni in izčrpni. Romajo pa gotovo v koš, ker se proti tem nedostatom nič ne odredi. Pisarenje na vse strani ne pomaga nič. Stokanje o majhnih kreditih, ki bi se z osebnimi intervencijami pri ministrstvu čisto gotovo dali povečati, — še manj! Mi delamo radiošpule, proizvajamo različne »radiotone«, drugo je vse v »najlepšem redu«.

Poglejmo naše žice. Vse, kar ni bilo v srečni eri »Osana« izmenjano, je rjavo, zelo zelo »manjodporno«. Ob najmanjšem mrazu vse popoka in brzajavni nadziralatelj, to je namreč tisti, »ki nikoli ni nič naredil in tudi ne bo«, maršira v dežju, blatu in snegu n. pr. iz Ljubljane na Turjak, zafluka pretrgano žico, maršira nazaj in drugi dan — ga čaka ista pot.

To so stvari budžeta, ki bi se dale ob pravem razumevanju važnosti t. t. naprav urediti z razpoložljivimi sredstvi in, kakor že omenjeno, z osebnimi intervencijami. Pisarenje, pisarenje in zopet pisarenje ne pomaga nič! V prvi vrsti je treba iniciative; dobre volje je treba in nič strahu pred dolgo vožnjo v Beograd, ki ni vsemu kriv, kakor se tako rado trdi.

Nikar ne tehtajmo človeka po številu aktov, ki jih ima v svojem škontru zabeležene kot »rešene«. S formuljo »S molbom na nadležnost« je akt zelo hitro in enostavno rešen! Kje pa ostane »zadeva«? Saj ta je vendar važna in jedro obravnave. Zmanjšajmo administrativno, s tem lahko povečamo število prometnega osobja in »zadeva« (ne akt) bo s tem rešena.

Važno je tudi vprašanje, kako naj se odpravijo oni vzroki, ki niso vezani z denarnimi izdatki. Vzemimo v prvi vrsti naše teoretične tečaje. Ti bi morali biti vsekakor, osobito kar se manipulativne službe tiče, tudi praktični, posebno glede na brzajav in telefon. Vrše pa se z devizo »velike formule«, drugo se nauči naš naraščaj pri pošti! Saj brzajavni vod ni zato tukaj, da bi se na njem razvijal brzajavni promet. Ne! Vod je zato tu, da se na njem vadijo v brzajavljanju absolventi tečajev in številni, vedno številnejši »zastojkarji«.

Mlada, ambiciozna moč, polna veselja do dela, pride kot polnovredna moč k uradi, kjer je brzajav in telefon. Telefon gre. Toda brzajav? Vsem onim, ki so bili in ki so sedaj zaposleni pri brzajavu, je dobro znano, »kolikokrat so zaprosili za »drugo moč k aparatu«. Čisto gotovo ni bilo to brez vzroka. Ali pomislite, kakšen udarec je bil to za mlado moč, kateri se je s tem izreklo nezaupanje v njene zmožnosti. Ne! Potolažene naj bodo! Nezaupanje je s tem izrečeno sistemu »glavó, polno različnih električnih zakonov«. Znanje enega edinega zakona, enega najvažnejših, to je »Ohmovéga« zakona, je popolnoma zadostno. In še tega ne bi bilo treba, tega potrebuje tehniško uslužbenstvo.

Smoter vseh tečajev naj bi bil: v prvi vrsti potrebuje uprava dobrih telegrafistov. Poznajo naj dobro vso notranjo napravo. Kako se izmenja slaba, po nevihti pregorela varovalka, naj jim ne bo neznana stvar. Ali je treba, da trajajo napake vsled tega po par ur več in da mora n. pr. brzajavni nadzira-

telj (to je tisti itd. — saj veste) peš iz Ljubljane na Turjak, da izmenja pregorelo varovalko? Ko pa varovalko izmenja, ne gre na postajo Velike Lašče, ki je oddaljena od Turjaka eno uro. Ne! Zato nima brezplačne vozovnice! Kakor je prišel, tako mora zopet peš iz Turjaka v Ljubljano — dobrih pet ur. Pravijo sicer, da je čas zlato, pa to ne dokazuje.

Neobhodno potrebno je tudi, da pozna manipulativno osobje korenito vso notranjo napravo, najsi bo brzajavno ali telefonsko. Ali si morete predstavljati dobro telefonsko ali telegrafsko moč, ki niti v principu ne pozna funkcije posameznih delov aparature?

Da bi te vrzeli v znanju svojega osobja izpopolnili upravniki pošt, je v največ slučajih nemogoče. Preobloženi so z blagajniškimi posli, s strankami, poročili itd. Zakaj tudi? Kot zelo odgovorni organi so vsekakor upravičeni, zahtevati, da dobe polnovredne moči in ne takih, ki poznajo vsakovrstne električne zakone, ne znajo pa regulirati releja in pisalnega aparata.

Velike važnosti je vprašanje naraščaja v t. t. tehnični stroki. V prvi vrsti je treba teoretično in praktično izvežbanega uradništva, ki zna razumevati težkoče razmer, v katerih mora danes delati »faktično« terensko osobje. Tu naj velja prej ko vse princip: »dolžnost in pravica«. Grožnje z odtegljaji stalnih mesečnih doklad vplivajo zelo kvarno. Brez pretiravanja: deprimirajo.

Način dodeljevanja in napredovanja se mora vršiti iz drugih vidikov. Ne gre n. pr., da se dodeli nadziralatelj ki okraj zvančniku z mnogo manjšo službeno dobo in slabšo kvalifikacijo, kot onemu v isti kategoriji, z neprimerno večjim številom službenih let in boljšo kvalifikacijo. Za brzajavnega nadziralatelja nikakor ne zadostuje, da zna razločevati brončeno žico od železne. Še davno ne!

Prazna mesta naj se razpišejo in zasedejo s prosilci, ki imajo strokovno izobrazbo, dobro kvalifikacijo in določeno število službenih let. Vsak drugi postopek dela slabo kri in vzbuja nezaupanje v objektivnost merodajnih činiteljev.

Zelo občutno je tudi pomanjkanje osobja, osobito mehaničarskega in nadziralkega. Imamo mehaničarja, zelo dobro in uporabno moč, ki je bil skozi tri leta brzajavni delavec, sedaj je dnevničar! (Morda ni danes več. Članek je star že 2 meseca. Pripomba urednika.)

Pred kratkim je bilo nekoliko nadziralcev upokojenih. Vsak bi mislil, da bodo na njih mesta, ki so sistemizirana v proračunu, doleteli nekateri ssekcijski v praksi drugi uslužbenci. Ne, temu ni tako! Nadomestka ni in sliši se celo, — česar pa ne moremo verjeti, — da se je na njih sistemizirana mesta nastavilo zvančnike oziroma služitelje v poštne stroki. Saj vemo, da tam tudi primanjkuje osobja. Odkrito pa bodi rečeno, da bi bili taki eksperimenti za redni telegrafski in telefonski promet zelo nevarni, — riskantni.

Kaj bo sedaj, ko je premalo osobja? Sledile bodo okrožnice, odloki, poročila, izjave! Prepričani pa smo, da bolezní ne bodo pričeli zdraviti pri pravem koncu.

Največjo pažnjo bo treba posvečati tudi nadomestnim aparatnim delom. Sedaj je še čas; centralni magacin ima gotovo še zaloge na račun vojne odškodnine, naša skladišča pa so skoraj popolnoma prazna. Ne moremo izmenjati niti enega pokvarjenega aparatnega dela.

To bi bili v glavnem vzroki in ovire rednega brzajav in telef. prometa. Ne dolžite po krivem osobja, ki vrši svojo dolžnost v polni meri! Išcite vzrokov skorajšnjega propadanja naših t. t. naprav drugod! Pa hitro, ker ura bo vsak čas bila — dvanaest!

PETETEFILM.

O brzajavu je pa preveč dogodivščin, da bi šle v tale kotiček. Zato smo jih nanizali kar v posameznih člankih današnje »brzajavne« številke. Važno je pa to, da je tole zadnji Petetefilm. Ne samo letos, ampak tudi za drugo leto. Vsaka pesem je samo nekaj časa lepa. Mora biti kaj izpremembe. Bomo že našli kaj primernege. Morda odpremo rubriko z genljivo storijo: »Trara, die Post ist da! ali štirje poštne jogri.«

Zanimivosti iz ljubljanske brzajavne centrale.

I.

Brzajavni promet trpi:

- a) zaradi slabih prog (pomanjkanje kredita, ne morejo se popravljati proge);
- b) zaradi slabih aparatov (dobil smo jih z reparacijami, zato so skrajno slabi, nadomestni deli manjkajo);
- c) zaradi pomanjkanja osobja (zlasti v seziji, ko naraste promet skoro za 100%, personala pa ravno toliko kakor pozimi, ali pa še manj).

II.

En hugist ima 5 aparatov (Celje, Maribor, Dunaj, Bled in Trst). Tega ni nikjer na svetu. V seziji bi moral imeti sam Bled en aparat. Ko je hodil avstrijski prestolonaslednik v Miramar, je tržaška direkcija dala za tisti čas takoj tri najboljše hugiste in še posebej enega kontrolorja, da je pazil na brezhibnost aparatov. Pri nas hodi na Bled kralj, diplomati itd., pa — pa saj kaj bi govoril ...

III.

Po ministrski naredbi ne sme nobena brzajavka ležati dlje ko eno uro v postaji. Pri nas leže tri ure, ker ima hugist več prog in se ne more oglasiti. Maribor se oglasi dvakrat vse popoldne.

IV.

Za časa sezije je v Ljubljani šest hugesov. Vsi so zasedeni, rezerve nobene, kar je zopet samo pri nas mogoče. Zakaj treba bi bilo najmanj dve rezervi. Če se en aparat pokvari, enostavno promet zastane. Nekoč se je pokvaril huges aparat. Mehanik ga ni mogel popraviti, ker ni imel — bencina (fajn! — pr. ur.). Na mnoge prošnje ga je dobil šele po 14 dneh (brzajav-jav-jav! — Pr. ur.), ves ta čas se je delalo samo na 5 aparatih. Kolika zamuda in škoda je to, si lahko mislite.

V.

Pri Morsu je glavna hiba ta, da imamo pet morse-aparatih vključena po dva brzajavna voda. To se pravi, če imamo vključeno eno progo, potem ne morem imeti vključene druge proge, vsled česar druge proge sploh ne slišimo, če kliče. Zlasti se to opaža na železnica ob progi Ljubljana-Zidani most in Ljubljana-Rakek, tako da mora dostikrat ljubljanski glavni kolodvor povedati, da nas ta in ta postaja kliče. Imamo direktno progo Ljubljana - Sušak, toda je vključena na isti aparat kakor gorenska proga. Zato se do danes niti ena brzajavka še ni oddala direktno na Sušak.

VI.

Najvažnejša internacionalna proga je pač ona proti Trstu. Pa kako se nadzira! Brzajavni nadziralatelj stanuje v Ljubljani. Vsako jutro ob 8. uri pride na Rakek, že ob 9. se pa odpelje nazaj domov v Ljubljano, s čimer je njegovo delo opravljeno. Če se čez dan proga pokvari, ostane pač pokvarjena ves dan in vso noč do drugega jutra, ko se ob 8. uri spet prikaže brzajavni nadziralatelj. In to — kakor rečeno — internacionalna proga!

Brzovjavne okrožnice.

Kdo jih ne pozna? Saj so vsak dan, večjih kar po več. Pri kaki pošti se otvori telegraf, telefon, hajdi brzovjav, okrožnica na vse pošte, dasi so morali vedeti vsaj 14 dni prej, kdaj ga bodo odprli. Uvede ali ukine se pri kaki pošti selska dostava (po naši pameti nič tako silno nujnega ali važnega), zopet brzovjavna okrožnica. Pa tudi te menda ne uvedejo takoj drugi dan, ko se odloči. Seveda ne, saj so dali na pr. že 22. septembra brz. okrožnico, da se 1. oktobra ukine dostava pri neki hrvatski pošti. Ravno tako se da petnajstega brz. okrožnica, da je bil kak časopis od dvanajstega zaplenjen.

Skratka, preplavljajo nas z brzovjavnimi okrožnicami, in to s stvarmi, ki bi se lahko rešile s pisemsko pošto ali z (litografirano ali tiskano) okrožnico. Ako bi ne bilo pri brzovjavu dovolj dela, potem naj bi pošiljali v božjem imenu brzovjavne okrožnice; magari še več. Toda stvar je ravno ta, da so brzovjavni vodi tako obloženi, centrale tako narpnane z materialom, da ravno zaradi **direkcijskih okrožnic zastajajo plačane privatne brzovjavke**, ki bi jih dobili naslovniki že dopoldne, pa jih dobe zavoljo okrožnic šele popoldne.

Kako je to mogoče? Čisto enostavno. Vsaka moč ima na Ljubljani 1 najmanj tri proge. Pride dolga brzovjav. okrožnica, kličeš vse postaje vsaj 10 minut, oddaš brzovjavko, prejmeš fraze in minilo je pol ure. Od desetih postaj, ki so na tisti progi, se dve ne javita, ker sta dobili ravno takrat pošto. Se pravi, tema dvema treba dati okrožnico pozneje vsaki posebej. Torej tri linije ima ena moč, ki porabi za okrožnico 1 in pol ure, če hoče vse v redu oddati. Jasno je, da ostala stvarina čaka, ki bi jo komaj izdelala, ako ne bi bilo okrožnic. Zato bi bilo v interesu službe, občinstva in osebja, da se število brzovjavnih okrožnic omeji na najmanjše in da še stilizirajo čim najkrajše (nekateri namreč ne ločijo stila pisma od stila brzovjavke). Sedaj pa službena oblast s svojimi brz. okrožnicami močno ovira brzovjavni promet, zlasti v času sezije.

Strokovni tečaji za brzovjav.

V »Poštnem glasniku« je pred leti tovaris V. K. v člankih »Brzo-jav« (danes bi moral napisati »Brzo-jav-jav«; pripomba urednika) stavil razne strokovne predloge glede osebja in manipulacije pri brzovjavu. Predlagal je tečaje. Hvala Bogu, letos sta dva tečaja za III. kategorijo po 6 mesecev. V učnem načrtu je bilo seveda tudi praktično vežbanje in manipuliranje pri brzovjavu. V šestih mesecih se mora vsak izučiti, ako ima le malo volje. Morda ne bo prav dobro jemal in oddajal, a eno sigurno. Toda po treh mesecih so zaključili praktično brzovjavljanje, češ da že znajo. Res, kateri so že prej brzovjavili, preden so prišli v kurz in so bili ves čas zato dodeljeni telegrafu, so znali; a ostali, ki bi se bili v 6 mesecih tudi lahko izvežbali, se pa nišo. Torej uspeh je bil za te v brzovjavni maženkošten. Pravijo pa, da so zato toliko bolj temeljito predelali **teorijo akumulatorjev**.

Organizacija telegr.-telef. tehničnega osebja.

Na poštnem kongresu v Beogradu je g. inž. Terzić predlagal kot predsednik društva telegr. telef. tehničnega osebja, da se sprejme tehnično društvo v Savez kot posebna sekcija. Ta predlog pa je bil kratkoma za-vmrjen.

Zahteva g. inž. Terzića kot strokovnjaka t. t. t. stroke je bila pravilna, kajti najmanj dve tretjini tega osebja ni služilo nikdar v poštini stroki, ampak izključno pri t. t. tehničnih oddelkih in sekcijah. Zato ima osebje te stroke popolnoma drugo službo, težave in zahteve, kakor tovariši pri pošti. Da so bili gospodje na kongresu proti sprejetju sekcije t. t. osebja v Savez, samo dokazuje, da nimajo o naši stroki pravega pojma. Razlika med poštino in tehnično stroko je tako velika, da se ena z drugo ne da primerjati. Zato je tudi umevno, da poštino osebje, ne da noče, ampak ne more odobravati zahtev in predlogov t. t. tehn. osebja, ker ne pozna naše stroke.

Pri nas se ta stroka in njeno osebje, kakor v obče nižje uslužbenstvo, ki opravlja tako važno, odgovorno, nevarno in težko službo, veliko premalo upošteva. Prevedba tehničnega osebja se je napram drugim kategorijam poštne stroke naravnost mačehovsko izvedla. V drugih modernih državah ima večina tega osebja poseben status, je popolnoma ločeno od pošte ter dodeljeno drugim sorodnim tehničnim strokam. Zato so tudi skupni prejemki z ozirom na stroko odmerjeni.

Priznavamo v polni meri pomen in važnost poštne stroke, ne moremo pa priznati telegr. telef. tehnične stroke za enako poštini stroki.

Poudarjamo in ponavljamo, da ne mislimo tukaj poštne stroke zapostavljati kot manj vredno; vendar smo innerja: vsakemu svoje. Zakaj zmetati pošto in telegraf skupaj v en koš, je pogrešno in nesrečno kakor le kaj.

(Pripomba urednika: Prinašamo članek brz. nadzornika — našega naročnika, čeprav se z vsem ne moremo strinjati, ker ne odgovarja stališču, ki ga zastopa naša centralna organizacija — Savez v Beogradu.)

Kaj pa brzovjavne tantieme?

Avstrijskim brzovjavnim uradnikom so s 1. januarjem 1928 zvišali brzovjavne tantieme. Tantieme služijo v hitrejši in točnejši obrat brzovjavne službe. To velja zlasti za večje pošte, kjer je v brzovjavu dvorani več uradnikov, ki se med seboj kosajo, kdo bo imel največ tantiem. To tekmovalstvo znatno pospešuje brzovjavni promet. Izplačevanje tantiem je zapopadeno v samem bistvu brzovjavne službe. Ni občinstvo tu zaradi brzovjave, marveč narobe. Kolikor hitrejša je poslovanje, toliko v večjo korist je občinstvu. Iz teh razlogov je avstrijska vlada tantieme še zvišala, v naši državi so nam jih pa meni nič tebi nič ukinili. Če se voz maže, teče gladko, če ga pa ne inazeš, pa škriplje in cvili. Za brezpomembne reči se razmetavajo milijoni in milijoni, za naprave, ki bi služile v blagor države in državljanov, pa ni pare.

Nova Morsova abeceda.

Prav za prav »azbuka«. Ne vem sicer, zakaj azbuka, pa tako stoji ne samo v Vesniku, ampak tudi v naših Okrožnicah. V srbsko-slovenskem slovarju najdem, da se pravi azbuki po slovensko »abeceda«. No, pa naši gospodje še kaj drugega napišejo.

Odredba v Vesniku je prav po domače. Naštevajo nove znake (kakršnih ni nikjer na svetu), na koncu pa pravi, da se mora delati od 1. januarja 1929 »samo sa ovom azbukom«. Direkcija je bila vendar toliko previdna, da je prej vprašala za pojasnila in je objavila svojo odredbo že po prejetih »pojasnilih in navodilih«. Seveda je pa vse skupaj od-

muh. Nove črke so tako nerodne, da bo nič koliko pomot.

Krasno bo izgledal v praksi tisti nesrečni — it — pred vsako ne SHSarsko besedo. Kakšne božanske besede bodo »ven prišle«! Zlasti ga bo ta skrajšani lajtnant (ali kaj pomeni tisti lt?) paradiral v šifriranih brzovjavkah in v urgovskih pomudbah, v katerih je največ znakov iz dvojnih črk in števil. Recimo, da se imenuje neki artikel »Korn lt«. Kako bo to telegrafist dal v SHS brzovjavki?

Konec seveda: vsak uslužbenec, ki ne bo znal po 1. januarju 1929 brzovjaviti z novo »azbuko«, bo kaznovan. Torej tudi vsi gospodje od direkcije, zlasti od III a oddelka, ki so odredbo izdali.

To in ono.

Plačevanje članarine za OPO. Poverjeniki, kakor tudi posamezni člani večkrat prosijo, da naj jim pošljemo položnice za plačevanje članarine. Sporočamo vsem, da bo naš blagajnik pravočasno, t. j. do konca tega meseca dostavil vsem poverjenikom nove imenke tamošnjih članov, obenem pa bo priložil vsakemu po 6 položnic. Ravno tako prejmejo po 6 položnic pošte, kjer ni poverjenikov. Te položnice naj se rabijo izključno za plačevanje članarine; za eventualna druga vplačila na oblastno organizacijo naj se položnice posebej zahtevajo. Pri tej priliki nas veže dolžnost, da se vsem poverjenikom, kakor tudi veliki večini članov, najlepše zahvaljujemo za požrtvovalno delo oziroma točno plačevanje članarine. Upamo, da ostanemo naši poverjeniki in tovariši tudi v novem letu tako vestni in zanesljivi. — Blagajnik OPO.

Napredovanja v 2. skupino II. kat. so objavljena v današnjih osebnih vesteh. Ni jih 50, kakor smo zadnjič napovedali, ampak samo 47. No, tudi to je lepo število, posebno če se pomisli, da je to tekom letošnjega leta že tretje večje napredovanje v 2. skupino, za kar gre glavna zahvala g. direktorju in g. šefu personalnega oddelka. Zlasti nas veseli, da so dobili ukazno skupino razen par izjem že skoro vsi predstojniki pošt, ki imajo pravico do 2. skupine. Prihodnjič morajo vsekakor priti na vrsto starejše ženske moči po vrsti po činu.

Nov način štetja vojaške službene dobe. Po sklepu zadnje seje Državnega sveta se računa vojaška službena doba samo pri stopnjah osnovne plače in za pokojnino, ne pa za napredovanje v položajne skupine, za katero se računa samo efektivna službena doba. Ker stoji Glavna kontrola že ves čas na tem stališču (kakršno je bilo skoro v vseh drugih resorih sploh norma), ni že 2 leti ocenila nobenega napredovanja. Zato so zdaj osporjena vsa napredovanja izza zadnjih dveh let, kdor ni imel v stroki toliko službenih let, kolikor jih odreja zakonodavec. Zlasti so skoro gotovo brezpredmetna zadnja napredovanja v 2. skupino vseh tistih, ki niso že 12 let pri pošti, zakaj ta ukaz je izšel že po sklepu Drž. sveta.

Poštni koledarji so prišli. Naročnikom jih razpošljemo te dni. Ker jih je še nekaj ostalo, jih lahko še dobi, kdor jih hoče. Cena za izvod je 10 dinarjev. Več o pošt. koledarju v prihodnji številki.

Honorarje za pisce »Poštnega glasnika« v IV. četrtletju 1928 bo izplačeval upravni list gos. Čeh na direkciji od 20. do 25. t. m. Izvenljubljanskim piscem pošljemo honorar po nakaznici.

S tretjim vzajemnim sestankom vseh poštinih društev ne bo najbrže nič. Kakor smo zadnjič poročali, je bilo na drugem vzajemnem sestanku sklenjeno, da naj se vrši tretji sestanek prve dni decembra. Ker gre že proti zadnjim dnem decembra, o sestanku pa ni ne duha ne sluha, sklepamo, da do tretjega sestanka sploh ne pride. Zakaj so se pogajanja razbila, nismo mogli ugotoviti. Izvedeli pa smo, da ustanove poština društva iz naspornega tabora za Novo leto sama neko zvezo, za Sv. tri kralje pa začno izdajati svoj list.

Radio izpodriva kable. Pred kratkim je imela v Londonu svojo sejo britanska državna konferenca. Sklicala jo je britanska vlada in so se je udeležili zastopniki dominijev, Indije in naselbin. Na konferenci se je razpravljalo, v kakšnem stanju se nahaja kablov promet, odkar je brezžična telegrafija v uporabi. Počoda je, da bo brezžični brzovjav izpodrinil podmorske brzovjavne napeljave, ki stanejo ogromne vsote.

Osebnosti.

Postavljeni: za dnevničarja Alojzij Švagan v Poljčanah in Ivan Hren v Gornjem gradu.

Napredovali: za rač. blag. ur. II/2 Rudolf Lukež in Josip Pogačnik na ravnateljstvu; za pb. ur. II/2 Joško Jakše na ravnateljstvu, Ciril Lilek, Matvez Štefe, Ivan Novak in Franc Deržaj na Ljubljani 1; Josip Velikonja, Rafael Trampuš, Aleksander Jakša, Zorko Kambič, Leopold Rihar, Josip Tomaž, Ivan Stibilj in Vladimir Jazbec na Ljubljani 2; Hinko Ilaš na Ljubljani 4, Anton Babič na Ljubljani 5, Mavricij Fluks, Ljudmila Strniša, Avgust Špendl, Anton Eržen, Davorin Tratenšek, Marko Postrak, Ivan Plaustejner in Jernej Cunta na Mariboru 2, Ferdo Tkavc, Mirko Hočev var in Albina Rihteršček v Celju, Josip Kumer na Vrhniki, Agata Januš v Domžalah, Milan Omahen v Žireh, Avgust Brejc v Žužemberku, Julij Hel-

mich v Zagorju ob Savi, Blaž Ostrožnik v Zidanem mostu, Aleksander Kump v Kranju, Janko Kocmur v Litiji, Marija Mesojedec v Mislinjah, Karel Kosem v Mozirju, Miloš Ambrožič v Mojstrani, Anton Pevec v Ormožu, Albert Čonč v Poljčanah, Franc Fludernik v Pragerskem, Josip Stogenšek v Sv. Juriju ob južni želez., Marija Debelak v Sv. Pavlu pri Preboldu, Josip Krivec v Slovenski Bistrici, Gabrijel Marušič v Škofji Loki in Gabrijel Stilič v Senti Ilju v Slov. goricah, vsi pb. ur. III/3.

Premešeni: pb. ur. II/2 Franja Rovšek z Viča na Ljubljano 1; rač. blag. urad. III/3 Leopold Sparhakl z ravnateljstva k radiopostaji v Domžalah in Anica Kunej iz Trbovlja 2 v Celje; pb. ur. II/4 Leopold Simnik z Ljubljane 2 v Grobelno in Ljudmila Tomazin iz Križevcev pri Ljutomeru na Ljubljano 1; pb. ur. II/5 Karel Arko z Ljubljane 1 na ravnateljstvo; telef. III/3 Jožica Čož z Mari-

bora 2 v Št. Ilj. v Slov. gor.; priprav. III/4 Kristina Mirtič iz Semiča v Ruše; dnevnič. Gizela Novak iz Celja na ravnateljstvo in Zofija Nečajev z ravnateljstva na Ljubljano 1.

Poroke: pb. ur. III/3 Marija Gostič I. na Ljubljani 1 se je poročila z zobotehnikom Nedeljkom Buljevičem in Marija Perko v Gornji Radgoni z zvaničnikom 2. skupine Ivanom Pignerjem pri X. tttt. sekciji v Gornji Radgoni; zvan. 1. skup. Josip Fojkar v Dolenjem Logatcu z Marijo Gostiša, in zvan. 2. skup. Ivan Jančar pri X. tttt. sekciji v Meži z Amalijo Krivec.

Poštni dom bo naša trdnjava, zato podpiši takoj delež!

Pri nakupu motvoza in vrvarskih izdelkov se Vam priporoča trdka

Konopjuta d. d. Zagreb

skladišče Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 2.

Manufakturna veletrgovina

FELIKS URBANČ, LJUBLJANA

Sv. Petra cesta št. 1

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnega blaga po nizkih cenah.

Jože Mihelič in drug

LJUBLJANA

Dunajska cesta št. 41.

Telefon 2777.

Telefon 2777.

NOVA ZALOŽBA

r. z. z. o. z.

Ljubljana, Kongresni trg 19,

in podružnica Nove založbe, prej

I. GIONTINI

Ljubljana, Mestni trg 17.

priporoča v nakup šolske in pisarniške potrebščine, kakor tudi knjige vseh tu- in inozemskih založb.

Svoje k svojemu!

Vesele praznike

FOTO-ATELJE

K. STAUT

Gosposvetska c. št. 1.

POZOR!

Izborne kapljice pristnega dalma-
tinskega vina dobijo v Lasanovih
gostini Kramkova m. 5 in v šiški
pri Anžonu Vodnikov, cesta 17.
Mr. la jedla, morske ribe, turka kava
Gasovi na razpolago. Priporočata se

BRAČA LASAN

TEKSTILBAZAR

D. Z. O. Z.

LJUBLJANA, Krekov trg št. 10.

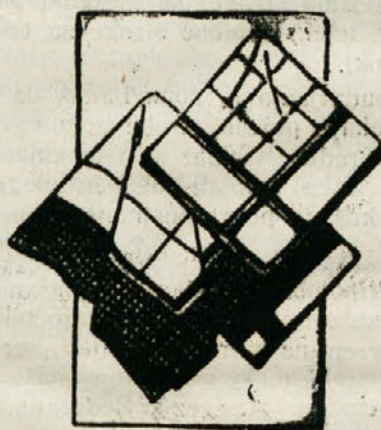
Velika zaloga manufakturnega

blaga

Solidne cene!

Solidne cene!

Prodaja tudi na obroke

Žepni robci za dame in gospode

Velika izbira!

A. & E. SKABERNE — Ljubljana.

Za damske plašče

pliše, velourje, kasha v najnovejših vzorcih
nudi po nizkih cenah

Josip Šlibar

Ljubljana, Stari trg št. 21

(poleg Zalaznika)

Najcenejša darila

kupite pri trdki

Slavko Rus

Ljubljana, Dunajska c. 9

Zlatina, ure, srebrnina

China srebrni nastavki

Dobavitelj gospodarske zadruge
poštenih namenečencev.

Najbolj času primerna darila

si nabavite za Božič in Novo leto

v konfekciji Derenda, Ljubljana
nasproti dramskega gledališča.

V veliki izbiri se vam nudi vsa oblačila za
moške, tante in dečke, osobito zimske suknje,
kratke in dolge obleke za šolarje itd. po brezkon-
kurenčnih cenah!

Razširjajte „Poštni Glasnik“!

Ustanovljeno 1852

Ustanovljeno 1888

TEODOR KORN, Ljubljana

Poljanska cesta 8.

(preje Henrik Korn)

krovec, stavbní, galanterijski in okrasni
klepar. — Instalacija vodovodov
in centralna kurjava.

Naprava strelovodov. Kopališke in klosetne naprave
izdelovanje posod iz pločevine za firnež, barvo, lak
in med vsake velikosti kakor tudi posod. (škotel)
za konzerve.

Najbolje izberite vsakovrstnega

usnja in čevlarskih potrebščin

priporoča

Franc Erjavec

Ljubljana, Stari trg št. 11.

DAMSKE PLAŠČE

od Din 3-00—, dekliške v velikosti od dveh let

dal pa od Din 120— naprej, razno damsko
in otroško konfekcijo, fino in navadno perilo za
gospode in dame, trikotažo pletenine, kakor
tudi vsevrstno manufakturno blago nudi v ve-
liki izbiri po zelo nizkih cenah

F. I. GORČAR, Ljubljana

Sv. Petra cesta št. 29

Obleke

za moške, fante in dečke, raglane, površnike,
usnjene suknjice in dežne plašče kupite
najceneje pri

Josip Ivančič

Ljubljana, Dunajska cesta št. 7.

NOVOST

Na Poljanski cesti št. 17

v vinski kleti se je otvorila

Prvi hrvaški vinotoč,

kjer se točijo samo prava hrvaška
bela in rdeča vina iz lastnih vino-
gredov (Sv. Ivan Zelina). Dobre se morda
je ila. V isti hiši je tudi več
vina hrvaških vin.

NOVOST!